

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/358/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114215315
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114215315.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným: 1/ K. B., bytom J. P. 4, J., toho času na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Nám. legionárov 5, 2/ H. B., bytom Y. XXXX/X, XXX XX J., za účasti vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa POS, Nám. legionárov 5, Prešov, zastúpeného JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou so sídlom Vranov nad Topľou, Dobrianskeho 1651, v konaní o zaplatenie sumy 2 265,45 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 17C 255/2014-98 zo dňa 23.03.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 17C 255/2014-101 zo dňa 23.03.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1/ Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobcu zamietol a žalovaným v 1/ a 2/ rade náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nárok žalobcu považoval za nedôvodný. Mal za preukázané, že Slovenská sporiteľňa nepostupovala v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. a pred postúpením pohľadávky nezosplatnila úver. Slovenská sporiteľňa dlžníkov pred postúpením pohľadávky nevyzvala k úhrade s omeškanými splátkami, a preto nebola oprávnená postúpiť pohľadávku, a pokiaľ tak postupovala, ide o neplatné postúpenie. Námieta vedľajšieho účastníka, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný je preto dôvodná. Žalobca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, pretože toto právo mala len Slovenská sporiteľňa ako bankový veriteľ. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobcu zamietol vzhľadom k tomu, že ju podal subjekt, ktorý nie je nositeľom práv a povinností, ktoré mu vyplývajú z tohto právneho vzťahu. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

2/ Súd prvej inštancie vydal dopĺňací rozsudok, ktorým zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na trovách konania 358,84 Eur a tieto zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právnej zástupkyne vedľajšieho účastníka JUDr. Jaroslavy Oravcovi, advokátky vo Vranove nad Topľou. Tento výrok odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. s poukazom na to, že vedľajší účastník bol úspešný v konaní a preto mu priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej pomoci, t. j. prevzatie a príprava, písomné vyjadrenie zo dňa 04.09.2014 a zo dňa 09.03.2015, v celkovej sume 358,84 Eur.

3/ Proti tomuto rozsudku a dopĺňaciemu rozsudku podal odvolanie žalobca. Namietal, že podľa názoru žalobcu ustanovenie § 98 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach splatnosti postúpenia pohľadávky. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Poukázal na článok doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M. publikovaný v časopise Súkromné právo č. 1/2015. Zároveň súd nevyzval žalobcu na preukázanie účinnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, teda na predloženie výzvy, na základe čoho potom mal žalobca za to, že predložené dôkazy dostatočným spôsobom preukazujú postúpenie pohľadávky. Omeškanie dlžníka trvalo nepochybne viac ako rok. Ďalej na tento predmet sporu bolo potrebné aplikovať Obchodný zákonník, keďže ide o absolútny obchodno-závazkový vzťah. V tejto súvislosti citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7MCdo/9/2014, 2MCdo/3/2011, 6MCdo/4/2012. Citoval tiež celý rad uznesení rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, Trnave, Žiline a Prešove. Ďalej tiež podal odvolanie voči priznanej náhrade trov konania u vedľajšieho účastníka, ktoré považoval za neúčelné a v tejto súvislosti citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/5/2013 hlavne s poukazom na to, že samotné združenie má v členskej základni personálne obsadenie a personálnu základňu, aby sa mohol vyjadriť kvalifikovane k veci, nie je potrebné, aby bol zastupovaný advokátom. Zároveň združenie postupovalo bez vedomosti konkrétneho prípadu a jeho vyjadrenia sú len všeobecné.

4/ Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

5/ Vedľajší účastník navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

6/ Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, ktorého kompetencia je daná v súlade s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „odvolací súd“ a „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 378 a nasledujúcich CSP, a to bez nariadenia pojednávania (a contrario ust. § 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočným spôsobom zistil skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a vec aj na základe takto zistených skutočností správne právne posúdil. Na týchto okolnostiach a skutkových zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

7/ Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8/ Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

9/ Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných

záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

10/ Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

11/ Podľa § 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.12/ Podľa § 4 ods. 1,2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

13/ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

14/ Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a 1), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15/ Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

16/ Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremičujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

17/ Existuje celý rad rozhodnutí odvolacích súdov, ktoré sa zaoberali aktívnou legitimáciou postupcu (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 203/2015), preto aj v tomto prípade odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie za vecne správny. Ustanovenie § 92 ods. 8, ktoré je vyššie citované v tomto rozhodnutí presne stanovuje zákonom stanovený postup pri tzv. živých úveroch, ktoré nie sú dlžníkom splácané. Vzhľadom k takejto situácii neboli predložené listinné dôkazy zo strany žalobcu ani jeho právneho predchodcu, teda postupníka, o dodržaní tohto zákonom stanoveného postupu. Napriek odvolacej námietke žalobcu, ktorý vytýka súdu prvej inštancie, že nevyzval žalobcu na predloženie týchto dôkazov o výzve veriteľa na plnenie dlhu a následné postúpenie pohľadávky, takéto dôkazy nepredložil žalobca ani v odvolaní. Z týchto dôvodov odvolací súd má za to, že vec bola správne právne posúdená vo vzťahu k potvrdeniu rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu.

18/ Z obsahu spisu je zrejmé, že pôvodne veriteľom dlžníkov bola Slovenská sporiteľňa, ktorá poskytla úver dňa 16.03.2007 zmluvou o splátkovom úvere č. 0504067233. Tento úver bol poskytnutý vo výške 100.000,- Sk s úrokovou sadzbou 12,6% mesačne so splátkou 2.068,- Sk. Splátky boli povolené v počte 71 so splatnosťou prvej splátky 20.04.2007 a s konečnou splatnosťou 20.02.2013 a s RPMN 15,75%. Žalovaní v 1/ a 2/ rade dohodnuté splátky riadne neuhradili a poslednú splátku uhradili dňa 12.10.2007. Slovenská sporiteľňa oznámila, že nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Zmluvou o postúpení pohľadávky bola postúpená pohľadávka dňa 24.03.2011 na žalobcu. Ku dňu postúpenia pohľadávky bol zostatok pohľadávky 5.501,57 Eur s počtom omeškaných dní 1251, čo je 3 roky a 4 mesiace. Až žalobca vyzval oznámením o mimoriadnej splatnosti a výzvou k úhrade dňa 20.04.2011 žalovaných ako veriteľov na zaplatenie sumy 5.684,69 Eur. V podanej žalobe bola uplatnená suma 2.265,45 Eur za 33 nezaplatených splátok od 20.06.2010 do 20.02.2013.

19/ Pokiaľ išlo o odvolanie vo vzťahu k výroku o trovách konania, ktoré priznal súd prvej inštancie vedľajšiemu účastníkovi, v tejto súvislosti vydal súd prvej inštancie dopĺňací rozsudok. Vychádzal zo zásady úspechu v konaní a tiež toho, že vedľajší účastník má rovnaké práva ako aj ostatní účastníci konania, a preto aj právo na náhradu trov konania medzi tieto patrí. Rovnako vedľajší účastník má právo sa dať aj právne zastúpiť advokátom. Z týchto dôvodov aj toto rozhodnutie vo forme dopĺňacieho rozsudku považoval odvolací súd za vecne správne.

20/ Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie spolu s dopĺňacím rozsudkom v súlade s ust. § 387 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil s poukazom na dôvody uvedené súdom prvej inštancie a zároveň aj ďalšími dôvodmi, na ktoré reagoval odvolací súd vzhľadom k odvolacím dôvodom žalobcu.

21/ O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Vzhľadom k tomu, že žalobca úspech v odvolacom konaní nemal, žalovaní a vedľajší účastník síce úspech vo veci mali, ale trovy odvolacieho konania im nevznikli, odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania žiadnej zo strán nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).